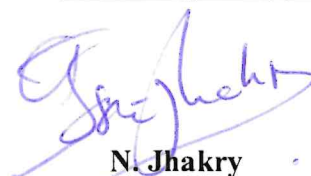

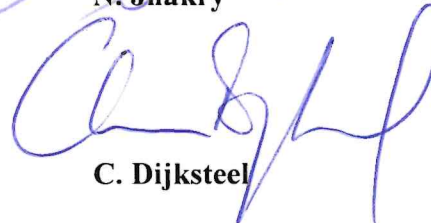
Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157), ingediend d.d. 04 juni 2024 door N. Jhakry en C. Dijksteel, allen leden van De Nationale Assemblée, **houdende instelling van een Algemene Wet voor Mensen met een Beperking (AWMB).**

Paramaribo, 04 juni 2024

De initiatiefnemers:

N. Jhakry

C. Dijksteel

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	04 juni 2024
Agenda no.	891/24
Verwezen	
Naar	

Aan: De Nationale Assemblée

**Wet van.....,
houdende instelling van een
Algemene Wet voor Mensen met een Beperking
(AWMB)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is regels vast te stellen om door middel van een algemene, de gehele bevolking omvattende verplichte verzekering tegen de geldelijke gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid wegens een beperking. De wet voorziet in: "Een waardeevaste uitkering".

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet voor mensen met een beperking:

**HOOFDSTUK I
Algemene bepalingen**

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a) Minister: de minister belast met de zorg voor welzijn;
- b) Lichamen: privaatrechtelijke rechtspersonen, samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid die met verenigingen maatschappelijk gelijk kunnen worden gesteld en publiekrechtelijke rechtspersoon;
- c) Personen: natuurlijke personen en of kleine zelfstandigen, rechtspersonen.

Artikel 2

Ingezetenen van Suriname zijn zij, die hun woonplaats in Suriname hebben zoals opgenomen in artikel 20 Wet Nationaliteit en ingezetenschap (G.B. 1975 no. 71).

Artikel 3

- 1. waar personen wonen en waar een lichaam gevestigd is, wordt naar omstandigheden beoordeeld.
- 2. Voor de toepassing van lid 1 van dit artikel worden schepen en luchtvaartuigen welke binnen de Republiek Suriname hun thuishaven hebben, ten opzichte van de bemanning als deel van de Republiek Suriname beschouwd.
- 3. De buiten de Republiek Suriname verblijfhoudende Surinamer (Surinaamse), die in dienstbetrekking staat tot een Surinaams publiekrechtelijke rechtspersoon, alsmede

zijn(haar) echtgenote(echtgenoot) en kinderen vanaf de meerderjarige leeftijd (21 jaar), worden geacht in de Republiek Suriname woonachtig te zijn.

HOOFDSTUK II

Uitvoeringsorganen

Artikel 4

In het beoordelen van het bestaan en het schatten van de mate van arbeidsongeschiktheid wegens een beperking alsmede het nemen van de gewenste maatregelen verbandhoudend met een beperking, wordt voorzien door een in te stellen Dienst voor relevante adviezen

Artikel 5

1. In de heffing en invordering van de in deze wet geregelde verzekering wordt voorzien door de Ontvanger der Directe Belastingen,
2. Voor zover de uitvoering van de in deze wet geregelde verzekering geschiedt door de Sociale Verzekeringsorgaan, kan de Minister nadere regels stellen met betrekking tot de te voeren administratie en de registratie van de verzekerden.
3. De ontvangen premies en overheidsbijdrage worden in een bij wet ingesteld Fonds gestort, hetwelk beheerd wordt door de Sociale Verzekeringsorgaan.

Artikel 6

De Minister wijst, gehoord de in te stellen Sociale Verzekeringsraad en de Sociale Verzekeringsorgaan, de werkzaamheden, onderscheidenlijk de bevoegdheden aan betrekking hebbend op de uitvoering van deze wet.

HOOFDSTUK III

Kring der verzekerden

Artikel 7

Hieronder vallen alle ingezetenen die de 60 jarige leeftijd nog niet bereikt hebben.

Artikel 8

De uitbreiding van de kring der verzekerden vindt overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 juncto artikel 3 leden 2 en 3 van deze wet.

HOOFDSTUK IV

Recht op uitkering

Artikel 9

Om voor uitkering krachtens deze wet in aanmerking te komen moet aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

- a. men moet ingezetene zijn
- b. men moet ongeacht de leeftijd nog in leven zijn

- c. men moet vanaf de meerderjarigheid niet schuldig, nalatig zijn geweest de premie te voldoen;
- d. men moet meer dan 75% arbeidsongeschikt zijn wegens een gebrek

Artikel 10

Degene die vanaf de meerderjarigheid wegens een volledige beperking niet aan het arbeidsproces heeft kunnen deelnemen en als gevolg daarvan in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 9 sub c, geen premie heeft betaald wordt geacht verzekerd te zijn geweest en heeft ongeacht de burgerlijkestaat, overeenkomstig de bepalingen van deze wet, recht op de uitkering.

Artikel 11

Onder arbeidsongeschiktheid wegens een beperking, hetzij geheel of gedeeltelijk wordt verstaan, hij/zij die ten gevolge van een beperking geheel of gedeeltelijk niet in staat is arbeid te verrichten.

Artikel 12

Bij het bereiken van de meerderjarigheid van een vroeg-gehandicapte, die geen inkomen uit arbeid verdient en degene die voor het intreden van de arbeidsongeschiktheid geen inkomen uit arbeid placht te verdienen, wordt het inkomen gesteld op 100% van het geldende basis- minimumloon.

HOOFDSTUK V

Hoogte van de uitkering en de grondslag

Artikel 13

De uitkering bedraagt bij meerderjarigheid maximaal het door de Sociaal Economische Raad voorgesteld basis-minimum maandloon

Voor een volledige arbeidsongeschiktheid wegens een beperking bedraagt aldus vanaf de meerderjarigheid de uitkering 100% van de grondslag

Voor vroeg-gehandicapten die de zorg van ouders, voogden hetzij instellingen moeten ontberen bedraagt de hoogte van de uitkering:

- a. voor 19 en 20 jarigen , 90% van de grondslag;
- b. voor 17 en 18 jarigen , 80% van de grondslag;
- c. voor 15 en 16 jarigen , 70% van de grondslag
- d. voor 13 en 14 jarigen 60% van de grondslag
- e. voor 11 en 12 jarigen 50% van de grondslag
- f. voor 0 tot 10 jarigen 40% van de grondslag.

HOOFDSTUK VI

Uitkerings-percentage

Artikel 14

Van de grondslag wordt een bepaald percentage uitgekeerd, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid wegens een beperkingt.

- a. bij een arbeidsongeschiktheid van minder dan 25%: uitkering nihil;
- b. bij een arbeidsongeschiktheid van 25 – 35%: uitkering 20% van de grondslag;
- c. bij een arbeidsongeschiktheid van 35 – 55%: uitkering 30% van de grondslag;
- d. bij een arbeidsongeschiktheid van 55 – 65%: uitkering 50% van de grondslag;
- e. bij een arbeidsongeschiktheid van 65 – 80%: uitkering 60% van de grondslag;
- f. bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer: uitkering 100% van de grondslag.

HOOFDSTUK VII

Het recht op uitkering

Artikel 15

1. Het bedrag van de uitkering genoemd in artikel 13 wordt naar gelang de ontwikkeling van het inflatiecijfer, vergezeld van het advies van de Sociaal Economische Raad, verhoogd of verlaagd.

2. Het bedrag genoemd in artikel 13 wordt door de Minister, vergezeld van het advies van de Sociaal Economische Raad, telkens herzien met ingang van 1 januari. Bij de herziening met ingang van 1 januari, wordt het bedrag verhoogd of verlaagd met hetzelfde percentage als waarmee het inflatiecijfer op 31 oktober daaraan voorafgaande, naar boven of naar beneden afwijkt van het inflatiecijfer, waarop de laatste herziening is gebaseerd.

3. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin blijft een herziening per 1 januari achterwege, indien het inflatiecijfer op 31 oktober daaraan voorafgaande geen afwijking vertoont ten opzichte van het inflatie cijfer, waarop de laatste herziening is gebasserd.

4. Hetgeen onder inflatiecijfer bedoeld in lid 2 van dit artikel wordt verstaan, wordt nader bij algemene maatregel van bestuur geregeld.

5. Een besluit van de Minister tot herziening van het bedrag genoemd in artikel 13 wordt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname bekend gemaakt.

Artikel 16

De aanvraag voor een uitkering wordt ingediend bij het door de Minister ingesteld Verzekeringsorgaan of bij een door de Minister aangewezen instantie.

Artikel 17

De uitkering gaat in op de eerste dag van de maand van de aanvraag, met inachtneming van het gestelde in de artikelen 4 en 9.

Artikel 18

1. De uitkering wordt door het Verzekeringsorgaan ingetrokken of herzien wanneer degene aan wie het is toegekend, ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde

daarvoor niet of niet meer in aanmerking komt, onderscheidenlijk voor een hogere of lagere uitkering in aanmerking komt.

2. De herziening van de uitkering welke verband houdt met het bepaalde in artikel 15, gaat in op de dag, met ingang waarvan op grond van artikel 15 het bedrag, genoemd in artikel 13 is herzien.

3. Ter uitvoering van het bepaalde in dit artikel kan de Minister nadere voorschriften geven, Daarbij kunnen tevens regels worden vastgesteld met betrekking tot schorsing en opschorten van de uitbetaling van de uitkering.

Artikel 19

1. Bij overlijden van een ongehuwde zal de uitkering betaald worden tot en met de maand van overlijden, aan degenen die naar het oordeel van het Verzekeringsorgaan hiervoor billijkheidshalve in aanmerking zal kunnen komen.

2. Bij overlijden van een gehuwde zal de uitkering worden uitbetaald aan de bij het Verzekeringsorgaan geregistreerde echtgenoot(echtgenote), in gebreke van wie, degene die naar het oordeel van het Verzekeringsorgaan door hem/haar placht te worden onderhouden, dan wel de werkelijke verzorging van de overledene op zich hadden genomen.

Artikel 20

1. De uitkering wordt betaalbaar gesteld door het Verzekeringsorgaan. De betaling geschiedt als regel maandelijks in contanten, hetzij overgemaakt naar een bankrekening bij een der lokale bankinstellingen.

2. Wanneer een rechthebbende een ander machtigt om de uitkering in ontvangst te nemen, onderscheidenlijk een verleende machtiging intrekt, wordt daaraan gevolg gegeven met ingang van een betalingstermijn, aanvangende na de dag waarop de machtiging wordt iungediend, onderscheidenlijk waarop van haar intrekking mededeling wordt gedaan, doch niet later dan de eerste dag van de tweede maand na de dag van indiening, onderscheidenlijk intrekking der machtiging.

3. De Minister kan regels vaststellen inzake de betaalbaarstelling van de uitkering ingevolge deze wet door het Verzekeringsorgaan.

Artikel 21

Indien een rechthebbende in een inrichting ter verpleging van geesteszieken of van zwakzinnigen of in een verzorgings-tehuis is opgenomen of niet opgenomen zijnde, in een zodanige inrichting op grond van geestelijke gestoordheid niet in staat is kwijting te verlenen voor de uitbetaling van de uitkering, is het Verzekeringsorgaan bevoegd de uitkering uit te betalen aan een door haar aan te wijzen persoon of instelling.

Artikel 22

Indien in verband met het bepaalde in artikel 21 de uitkering, danwel een gedeelte van die uitkering aan een instelling werd uitbetaald, is het Verzekeringsorgaan bevoegd de uitkering na het overlijden van de rechthebbende tot en met de laatste dag van de maand, waarin het overlijden plaatsvond, aan die instelling uit te betalen, indien voor die uitbetaling naar het oordeel van het Verzekeringsorgaan geen persoon of personen als bedoeld in artikel 19 lid 1 in aanmerking komt, onderscheidenlijk komen.

Het bepaalde in de eerste volzin is van overeenkomstige toepassing, indien de langstlevende der echtgenoten bedoeld in artikel 19 lid 2 overlijdt.

Artikel 23

De uitkering welke niet is ingevorderd binnen twee jaren na de eerste dag, waarop het kon worden ingevorderd, wordt niet meer uitbetaald.

Artikel 24

1. Behoudens het bepaalde in het hierna volgend lid 2 zijn de eenmaal uitbetaalde termijnen van de uitkering niet vatbaar voor terugvordering.
2. Hetgeen aan uitkering ten onrechte of teveel is uitbetaald, kan gedurende vijf jaren na de dag van betaalbaarstelling geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd, dan wel op de later uit te betalen uitkering in mindering worden gebracht:
 - a. indien in tegenstelling tot het bepaalde in de artikelen 13 en 14 deze wet, ten onrechte te veel is uitbetaald als gevolg van een aan de verzekerde gelegen onjuiste vaststelling van de mate van de beperking door de “Dienst”;
 - b. indien ten onrechte of te veel is uitbetaald als gevolg van het niet nakomen van de in artikel 34 neergelegde verplichting door een persoon of instelling als bedoeld in dat artikel;
 - c. hetgeen aan uitkering te veel is uitbetaald, kan gedurende twee jaren na de dag van betaalbaarstelling, geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd, dan wel op het later uit te betalen uitkering in mindering worden gebracht, indien de uitkering als gevolg van een herziening als bedoeld in artikel 18 lid 2, is verlaagd.

Artikel 25

1. De uitkering is:
 - a. onvervreemdbaar;
 - b. niet vatbaar voor verpanding of belening;
 - c. voor zover dit dient tot verhaal van levensonderhoud (alimentatieverplichtingen), waartoe de rechthebbende persoon volgens de wet gehouden is, is de uitkering niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag.
2. Volmacht tot ontvangst van de uitkering onder welke vorm of welke benaming ook, door de rechthebbende persoon verleend is steeds herroepelijk.
3. Elk beding, strijdig met enige bepaling van dit artikel is nietig.
4. Als de uitkeringsgerechtigde geestelijk gestoord is kan ook zonder machtiging aan een ander betaald worden.
5. Een minderjarige ontvangt niet zelf de uitkering, doch door de wettelijke vertegenwoordiger..

Artikel 26

De verzekerde moet alle voorschriften opvolgen die de “Dienst” geeft in het belang van de behandeling of genezing, of behoud, herstel of bevordering van de arbeidsongeschiktheid wegens het gebrek. Daarbij inbegrepen het als werkzoekende

geregistreerd staan bij het Ministerie belast met Arbeid, ingebreke waarvan de uitkering stopgezet kan worden.

HOOFDSTUK VIII

Arbeidsongeschiktheid wegens gebreken en sancties

Artikel 27

De bevoegdheid tot het buiten aanmerking laten van de uitkering bestaat indien de verzekerde zonder deugdelijke grond:

- a. niet voldoet aan een oproeping door het Verzekeringsorgaan en of door de “Dienst”;
- b. weigert vragen te beantwoorden van het Verzekeringsorgaan, de “Dienst” of een daartoe aangewezen deskundige;
- c. weigert te voldoen aan het voorschrift zich ter observatie te laten opnemen of te verblijven in een aangewezen inrichting, welk voorschrift moet zijn gegeven door het Verzekeringsorgaan, de “Dienst” of een aangewezen deskundige;
- d. voorschriften niet opvolgt die in het belang zijn van een behandeling of genezing, of tot behoud herstel of ter bevordering van de arbeidsgeschiktheid, gegeven door het Verzekeringsorgaan, de “Dienst” of aangewezen deskundige;
- e. zich niet onder geneeskundige behandeling stelt, zolang als het Verzekeringsorgaan, de “Dienst” of aangewezen deskundige, dit noodzakelijk achten of de voorschriften van de behandelend geneeskundige niet opvolgt;
- f. zich schuldig maakt aan gedragingen, waardoor zijn genezing wordt belemmerd of nalaat voldoende mee te werken om aanpassing aan zijn ziekte of gebrek te verkrijgen;
- g. zich niet houdt aan de controlevoorschriften van het Verzekeringsorgaan;
- h. niet voldoet aan het aangehaalde in artikel 26

HOOFDSTUK IX

De op te brengen middelen

Artikel 28

1. De middelen tot dekking van de uitgaven van het in artikel 29 bedoelde Fonds voor Mensen met een Beperking, worden gevonden door het heffen van premies van verzekerden, gelijk aan $\frac{1}{4}$ deel van de vigerende premie AOV, alsmede door een bijdrage van de overheid, gelijk aan het drievoudige van de jaarlijks te heffen premies.
2. Aan de heffing van premie is niet onderworpen degene die de 60 (zestig) jarige leeftijd heeft bereikt.

Artikel 29

1. De premies en overheidsbijdrage bedoeld in artikel 28 lid 1 worden gestort in een door het Verzekeringsorgaan te beheren Fonds voor Mensen met een Beperking.
2. De ingevolge deze wet uit te betalen uitkering en de aan de uitvoering verbonden kosten komen ten laste van het Fonds voor mensen met een Beperking.

Artikel 30

1. De premie wordt met inachtneming van het bepaalde in de leden 2 en 3 van dit artikel, geheven naar de maatstaf van het door de verzekerde maandelijks genoten inkomen en vastgesteld in een percentage overeenkomstig artikel 28 lid 1, van dat inkomen.
2. Indien de premie geheven wordt bij wege van het Self Assessment systeem, wordt onder inkomen verstaan het belastbaar inkomen, dan wel het belastbare binnenlandse inkomen voor de inkomstenbelasting van de verzekerde.
3. Indien premie wordt geheven bij wijze van inhouding, wordt onder inkomen verstaan het zuiver loon voor de loonbelasting van de verzekerde.

Artikel 31

1. De Minister van Financiën is bevoegd om met inachtneming van het vastgestelde premiepercentage de premies die bij wijze van inhouding op loontrekkenden worden geheven te doen berekenen van het belastbare inkomen krachtens het loonbelasting tabel.
2. De Minister van Financiën is bevoegd om in tegenstelling tot de loon- en inkomstenbelasting, voor de premieberekening geen benedengrens voor het belastbaar inkomen te hanteren.
3. De Minister van Financiën is bevoegd om met inachtneming van het vastgestelde premiepercentage de premies op niet loontrekkenden, die bij wijze van heffing of aanslag op basis van het Self Assessment systeem verschuldigd zijn, te doen berekenen van het belastbare inkomen krachtens het inkomstenbelastingtabel.

Artikel 32

De Minister van Financiën geeft voorschriften inzake de directe afdracht van de door de Ontvanger der Directe Belastingen ten behoeve van het Fonds voor Mensen met een Beperking geïnde premies.

Artikel 33

De Minister van Financiën geeft voorschriften inzake de tijdige afdracht van de door de Overheid aan het Fonds voor Mensen met een Beperking verschuldigde bijdrage bedoeld in artikel 28 lid 1.

Artikel 34

1. Ieder is verplicht aan daartoe bevoegde publiekrechtelijke lichamen, ten behoeve van de uitvoering van deze wet gewenste inlichtingen te verschaffen.
2. De inlichtingen moeten, indien dit wordt verzocht, schriftelijk worden verstrekt binnen een door een in lid 1 van dit artikel bedoeld lichaam schriftelijk te stellen termijn.
3. Ieder is verplicht aan een in lid 1 van dit artikel bedoeld lichaam desgevraagd inzage te verlenen van boeken, bescheiden en andere stukken, voor zover dit nodig is ten behoeve van de uitvoering van deze wet.
4. Publiekrechtelijke rechtspersonen zijn verplicht op de door de Minister, belast met de zorg voor deze sociale verzekering aan te geven wijze, kosteloos hun medewerking te verlenen tot het verkrijgen van de inlichtingen, benodigd voor de uitvoering van deze wet.

5. Alle ambtenaren, tot uitgifte van uittreksels uit registers van het Centraal Bureau voor Burgerzaken bevoegd, zijn verplicht aan een in lid 1 van dit artikel bedoeld lichaam, de door deze gevraagde uittreksels uit die registers kosteloos te zenden.

HOOFDSTUK X

Bezwaar en beroep

Artikel 35

1. De belanghebbende wordt schriftelijk ter kennis gesteld van een beslissing, genomen door het Verzekeringsorgaan, welke
 - a. verband houdt met het recht op de uitkering;
 - b. betrekking heeft op een aantekening;
2. Een kennisgeving gedaan door het Verzekeringsorgaan, als bedoeld in lid 1 van dit artikel, wordt gedagtekend en daarin vermeldt de gronden waarop de beslissing berust, alsmede het recht van de belanghebbende dat binnen 2 (twee) weken na ontvangst van de genomen beslissing daartegen bij het Verzekeringsorgaan bezwaar kan worden aangetekend.
3. Tegen een met reden omkleed besluit, waarvan ingevolge het bepaalde in artikel 35 lid 2 schriftelijk kennis wordt gegeven, staat voor de belanghebbende binnen 6 weken na ontvangst van de genomen beslissing, beroep open bij de Verzekeringsraad.

HOOFDSTUK X

Strafbepalingen

Artikel 36

Op degene die niet voldoet aan een der verplichtingen, als bedoeld in artikel 34, zal artikel 7 van de Algemene Geldboetewet van toepassing zijn.

Artikel 37

Degene die bij of krachtens deze wet vastgestelde bepalingen gehouden is inlichtingen of gegevens te verstrekken, een aangifte of mededeling te doen of een verklaring af te leggen en daarbij opzettelijk in strijd met bedoelde gehoudendheid iets verzwijgt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste één jaar en een geldboete van de derde categorie, hetzij met één van beide straffen (artikel 332 wetboek van strafrecht).

Artikel 38

Degene die op andere wijze dan door het valselijk opmaken of vervalsen van een geschrift, dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, opzettelijk een opgave in strijd met de waarheid doet, zulks met het oogmerk om aldus een uitkering of een hogere uitkering ingevolge deze wet te verkrijgen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste 4 maanden (artikel 245 wetboek van strafrecht).

Artikel 39

Overtreding van bepalingen van een krachtens deze wet uitgevaardigde algemene maatregel van bestuur, voor zover uitdrukkelijk als strafbaar feit in de zin van dit artikel

wordt aangeduid, wordt gestraft met een geldboete overeenkomstig artikel 7 van de Algemene Geldboetewet.

Artikel 40

Met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten zijn, behalve de bij of krachtens in artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering, de door de Minister aangewezen ambtenaren belast.

Artikel 41

1. In de artikel 40 bedoelde personen hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, waar naar hun redelijk oordeel de betreding voor de vervulling van hun taak nodig is.
2. Wordt de in artikel 40 bedoelde personen de toegang geweigerd of belemmerd of wordt hun op de aanmelding tot toelating niet geantwoord, dan verschaffen zij zich de toegang desnoods met inroeping van de sterke arm.
3. De artikelen 113 tot en met 116 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42

De in artikel 40 bedoelde personen zijn verplicht tot geheimhouding van hetgeen hun bij het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze vastgestelde bepalingen is bekend geworden, voor zover die geheimhouding niet in strijd is met de bepalingen van deze of een andere wet.

Artikel 43

De in de artikelen 37 en 39 bedoelde strafbare feiten worden als misdrijven beschouwd en de in de artikelen 36 en 39 bedoelde strafbare feiten als overtredingen.

HOOFDSTUK XI Overgangs & Slotbepalingen

Artikel 44

Alle rechthebbenden met een beperking die bij de inwerkingtreding van deze wet de leeftijd van 60(zestig) jaar nog niet bereikt hebben en minimaal gedurende 10 jaren voorafgaand aan hun 60 jarige leeftijd onafgebroken in de Republiek Suriname hun hoofdverblijf hadden, worden geacht steeds verzekerd te zijn geweest

Artikel 45

De uit deze wet voortvloeiende voordelen komen enkel toe aan degene die:

- a. ingezetene is, en;
- b. binnen de Republiek Suriname woont.

Artikel 46

Bij algemene maatregel van bestuur kan onder de daarbij gestelde voorwaarden worden bepaald dat:

- a. voor de toepassing van artikel 44 niet Surinamers met Surinamers worden gelijkgesteld;
- b. door toepassing van artikel 45 het wonen buiten de Republiek Suriname wordt gelijkgesteld met het wonen binnen de Republiek Suriname.

Artikel 47

Hetgeen nog ter uitvoering van deze wet nodig is, wordt door de Minister geregeld. Het bepaalde in de eerste volzin is niet van toepassing op de heffing en de invordering van de ingevolge deze wet verschuldigde premies.

Artikel 48

Wanneer het Fonds voor Mensen met een Beperking tijdelijk niet voldoende middelen heeft ter dekking van de uitkeringen en kosten, welke op grond van artikel 29 lid 2, ten laste van het fonds komen, verstrekt de overheid renteloze voorschotten aan het fonds onder door de Minister belast met de zorg voor deze wet samen met de Minister van Financien te stellen voorwaarden.

Artikel 49

1. Deze wet kan worden aangemerkt als: Algemene Wet voor Mensen met een Beperking (AWMB)
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd;
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging;
4. De Minister belast met de zorg voor deze wet is belast met de uitvoering daarvan.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

Wet van.....,
houdende instelling van een
Algemene Wet voor Mensen met een Beperking
(AWMB)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

In de loop der jaren is de zorg naar de mensen met een beperking toe middels voorzieningen door het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting gerealiseerd. Aangezien er sprake is van een sociale voorziening en niet van een sociale verzekering, worden de financiële middelen in zijn geheel door de Overheid opgebracht.

Naast de andere voorzieningen met name:

- uitkeringen aan onderstand genietenden;
- uitkeringen ter aanschaf van schoolkleding;
- uitkeringen per kind aan kindertehuizen;
- verpleegkosten ten behoeve van onvermogenden;
- verpleegkosten ten behoeve van minvermogenden;
- subsidie ten behoeve van bejaardentehuizen;
- verstrekken van leningen/schenken uit hrt Liefdadigheidsloterij;
- uitkeringen uit het Fonds Medische Hulpapparaten;
- huisvesting aan dak- en thuislozen.

wordt ook de hoogte van deze voorziening naar de de mensen met een beperking toe afhankelijk gesteld van de financiële speelruimte, hetzij draagkracht van de Minister van Financien.

De huidige voorziening naar deze doelgroep toe bedraagt slechts. SRD 325,= per maand. Het is onnodig op te merken dat de hoogte van deze voorziening ook voor deze doelgroep ontoereikend is. De naar draagkracht van de Overheid vastgestelde voorzieningen maken het de rechthebbenden zeer moeilijk de kosten van levensonderhoud bij te benen, hetgeen bedelarij tot gevolg heeft, steeds grovere verpaupering en verarming alsook van een zeer afhankelijke positie naar derden toe.

De steeds bij Staatsbesluit achteraf vastgestelde hoogte van deze voorziening, die zoals eerder vermeld gebasserd is op de financiële draagkracht van de Overheid, holt steeds aan achter de werkelijke kosten van levensonderhoud van de mensen met een beperking.

Deze wet is bedoeld om een rechtvaardige sociale zekerheid naar de mensen met een beperking toe in onze samenleving te realiseren, om zodoende gestalte te geven aan het in artikel 50 van de Grondwet vermelde t.w.: "Het beleid inzake de sociale zekerheid voor weduwen, wezen, bejaarden, invaliden (mensen met een beperking) en arbeidsongeschikten wordt bij wet aangegeven.

Met name naar de mensen met een beperking toe bedoelt dit artikel uit de Grondwet, dat slechts door wettelijke bepalingen het beleid inzake de sociale zekerheid gestalte zal kunnen krijgen. Met deze wet wordt beoogd invulling te geven aan de in de Grondwet verankerde sociale grondrechten.

Een sociale verplichting van de Overheid brengt met zich mee dat een verzekering als deze, omdat het de gehele bevolking omvat, het karakter draagt van een volksverzekering, waarbij solidariteit een "conditio sine qua non" is.

Ondanks het gegeven dat wij van artikel 50 uit de Grondwet een memorie van toelichting moeten ontberen, kan daaruit afgeleid worden, dat de Overheid met de zinsnede "wordt bij wet aangegeven" uitdrukkelijk te kennen geeft slechts een verplichting te geven bij wet in "formele zin"; dit in tegenstelling tot het tot op heden bij Staatsbesluit vastgestelde voorzieningen.

Voor zover de regeling betreft de mensen met een beperking dient deze betrekking te hebben op hun sociale zekerheidspositie. De Grondwet geeft aan de Overheid vrije beleidsruimte om te bepalen door welke maatregelen dit object van overheidszorg kan worden behartigd. Deze beleidsruimte is onder andere terug te vinden in artikel 40 van de Grondwet, bepalende dat de Staat een ontwikkelingsplan dient op te stellen ter bevordering van de sociaal economische ontwikkeling, naar een sociaal rechtvaardige samenleving.

De Overheid dient dusdanige voorwaarden te scheppen, waardoor met name de mensen met een beperking kunnen rekenen op een sociale zekerheid met als uitvloeisel een redelijk bestaan.

Sociale zekerheid wordt trouwens bereikt door middel van wettelijke maatregelen, bedoelt om factor arbeid en de economisch/sociaal zwakkeren te beschermen, alsmede tot regeling van de sociale voorzieningen en de arbeidsverhoudingen. (zie art 24 en 50 GW).

De financiële omstandigheden van de mensen met een beperking nopen tot het voeren van een beleid waarbij een duurzame uitkering een belangrijke plaats inneemt.

Een rechtvaardige sociale zekerheid voor de mensen met een beperking impliceert het creëren van een uitkering uit een bij deze wet voor te stellen volksverzekering, nader te noemen de Wet voor Mensen met een Beperking (WMB)

Deze uitkering te relateren aan een steeds bij te stellen basis minimumloon voor een meerderjarige (21 jaar), alsgevolg waarvan de uitkering vanwege deze grondslag alsdan een waardevast karakter draagt. De realisatie van het beoogde is onlosmakelijk afhankelijk van de hierna volgende organen:

a. de Ontvanger der Directe Belastingen

De Ontvanger der Directe Belastingen is een onontbeerlijke schakel in de uitvoering van deze wet. Via de loonbelasting- en premieplichtige werkgever, bereikt de Ontvanger der Directe Belastingen de nominatief in te houden en af te dragen premie. De Ontvanger der Directe Belastingen vordert eveneens de premie bij de niet loontrekkenden.

Naleving van het voorgaande brengt zal een optimale premiebijdrage van de werkende klasse met zich mee brengen.

De Ontvanger der Directe Belastingen zal daarom alle aan het arbeidsproces deelnemende ingezetenen in beeld moeten brengen, om zodoende niet alleen van loontrekkenden de premie en loonbelasting te innen, doch ook van de talrijke ontduikers. Het in beeld brengen van de ontduikers zal door middel van indentiteitskaart/nummer moeten geschieden, omdat het CBB voor alle legale ingezetenen vanaf de 16 jarige leeftijd automatisch een ID nummer reserveert en op aanvraag verstrekt. Ook dient het CBB aan vreemdelingen met een legale status een ID kaart/nummer te verstrekken. Zoals

eerder vermeld hebben we te maken met een volksverzekering, gericht op alle ingezetenen.

Van het CBB zal door de Ontvanger der Directe Belastingen het totaal bestand van ID nummers opgevraagd dienen te worden en met dit orgaan afgesproken moeten worden dat de mutaties daarop de Ontvanger der Directe Belastingen structureel bereiken.

De werkgevers moeten meer dan tot nog toe, uitdrukkelijk tot plicht hebben de onmiddellijke afdracht van de ingehouden premie en loonbelasting aan de Ontvanger der Directe Belastingen en bij die afdracht tot plicht hebben op de verzamelloonstaat eveneens per werknemer het ID nummer te vermelden.

Het door de Ontvanger der Directe Belastingen door middel van haar werkarmen innen van de premie bij allen die daartoe verplicht zijn, zal ertoe kunnen resulteren in een besparing met betrekking tot de storten eigen bijdrage van de Overheid in het Fonds voor Mensen met een Beperking.

b. de Sociaal Economische Raad (SER)

Met verwijzing naar de aanhef van deze wet, is het doel een waarde vaste uitkering te realiseren. De waarde vastheid van de beoogde uitkering is dan ook afhankelijk van een steeds te hanteren grondslag.

In juni 2001 zijn de eerste stappen gezet tot het tripartite overleg en de Sociaal Economische Raad. .

De SER is bedoeld een college te zijn dat de Regering adviseert inzake sociale- en economische aangelegenheden.

De 2(twee) ingestelde werkgroepen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers komende uit de Overheid, de VSB, RAVAKSUR en de ASFA en hebben tot taak meegekregen:

- voorbereidende werkzaamheden uit te voeren om het tripartite overleg op niet al te lange termijn operationeel te maken;
- alsook voorbereidende werkzaamheden voor het operationeel maken van de Sociaal Economische Raad.

Het tripartite overleg is aldus bedoeld als voorloper van de Sociaal Economische Raad. Een der belangrijke voorwaarden ter realisatie van de Wet voor Mensen met een Beperking is het tripartite overleg.

Dit overleg dient door de Overheid geïnitieerd te worden, om samen met de overige sociale partners (de werkgevers- en werknemersorganisaties), middels overleg en samenspraak, structureel het advies uit te brengen inzake de hoogte van het minimumloon bij meerderjarige leeftijd (21 jaar)

Voor het minimumloon is gekozen omdat de doelgroep bij het bereiken van de 60 jarige leeftijd in financieel opzicht op het zelfde niveau verder moet kunnen leven. .

De realisatie van een rechtvaardige sociale zekerheid als bedoeld in artikel 50 van de Grondwet, eist zondermeer van de sociale partners, dat zij structureel, zodra zulks nodig mocht zijn, in tripartite overleg de grondslag van deze uitkering aan een toetsing onderwerpt en daarover advies uitbrengt.

c. het Verzekeringsorgaan

Het Verzekeringsorgaan zal het orgaan zijn, belast met de uitvoering van deze wet.
De inkomsten en uitgaven verband houdend met deze wet worden verantwoord in het Fonds voor Mensen met een Beperking.
De inkomsten genereert het fonds uit de premiebijdragen van de verzekerden en de eigen bijdrage van de Overheid.

“De Dienst”

De hierbij bedoelde dienst moet het exclusief recht worden toebedeeld om de mate (het percentage) van arbeidsongeschiktheid wegens een beperking te bepalen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 3

Lid 1. Voor beoordeling naar omstandigheden is overeenkomstig van toepassing de artikelen 68 tot en met 77 van het Burgerlijk Wetboek (derde titel) handelende over woonplaats of domicilie.

Artikel 4

“De Dienst” heeft met uitsluiting van alle overige instanties het exclusiefrecht met betrekking tot de procentuele vaststelling, hetzij corrigerende van de mate van arbeidsongeschiktheid wegens een beperking.

Artikel 5

Lid 1. De grondslag voor heffing van deze premie is identiek als dat van de loonbelasting/inkomstenbelasting en de AOV premie.

Lid 3. Het Verzekeringsorgaan is bedoeld om met de uitvoering van deze volksverzekering belast te worden en is vanwege haar eigen aard bij de instelling daarvan op een “sui generis” rechtsvorm gestoeld.

Artikel 9

Sub c. Met verzekerd zijn wordt ook bedoeld, diegenen die niet aan het arbeidsproces kunnen deelnemen

Artikel 13

Voor vroeg-gehandicapten waarvan de ouder(s) vanaf de geboorte financieel vanaf de geboorte niet in staat zijn de zorg op te brengen, zal de uitkering verder uitgewerkt naar leeftijd vastgesteld dienen te worden.

Artikel 16

De Minister kan decentraliserend de kantoren van zijn ministerie belasten met het in ontvangst nemen van bedoelde aanvraag, ter doorgeleiding naar het Verzekeringsorgaan.

Artikel 30

Voor de premieberekening geldt geen benedengrens van het inkomen, omdat de verzekering ongeacht het inkomen de gehele bevolking betreft en een ieder uit solidariteit zijn/haar premiebijdrage moet voldoen.

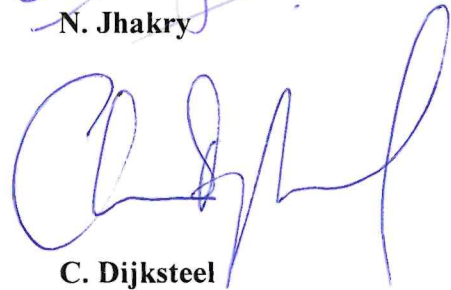
De overige artikelen spreken voor zich.

Paramaribo, 04 juni 2024

De Initiatiefnemers:

N. Jhakry

C. Dijksteel